ЄВРОПА 24.02.2023 | Денис Трубецькой

365 днів неймовірної незламності

На другому році повномасштабного російського вторгнення в Україні залишається абсолютний суспільний консенсус: не здаватися!

Дещо неймовірне відбувається в Києві впродовж останніх тижнів. І мова не лише про візит до української столиці президента США Джо Байдена. Безумовно, перший з 2008 року приїзд американського президента до України є надзвичайно важливим, і більшість киян радо сприйняли незвичні затори на вулицях, які він спричинив. Візит у розпал війни та ще й у день пам'яті жертв масових убивств на Майдані в лютому 2014 року – це потужний сигнал і стимул для підняття бойового духу.

Але найбільше останніми тижнями вражає українська стійкість: попри російські атаки на інфраструктуру, що й досі тривають, столиця та більшість областей змогли забезпечити своїх громадян електроенергією. Нагадаю, що окрім прифронтових територій, від атак на енергетичну інфраструктуру, які почалися 10 жовтня, найбільше постраждали Київ та Одеса. Навіть якщо про це майже не повідомляють західні медіа, останнім часом напади аж ніяк не зменшилися, тобто з інтервалом у 7-14 днів по Україні випускають в середньому від 50 до 60 ракет. Крім того, регулярно відбуваються атаки за допомогою бойових іранських безпілотників.

Тривалий час вважалося, що ситуація з електроенергією в Україні, а надто тут, у Києві, принципово не покращиться принаймні до кінця березня. Існувало переконання, що подібна рутина, коли три години з електрикою чергуватимуться з трьома годинами без неї, а після вдалих російських обстрілів опалення, струм і вода зникатимуть на три-чотири дні, триватиме нескінченно довго.

Люди прекрасно знають, що після 15 ракетних обстрілів енергетичної інфраструктури на них

Але це побоювання не справдилося: ритм відключень електроенергії скоротився до шести годин із електрикою, трьох годин без неї, а з 12 лютого відключень електроенергії, окрім локальних винятків, більше не було. Вперше за два місяці в Києві знову

чекають 16-й і 17-й

запрацював громадський електротранспорт: трамваї й тролейбуси. На вулицях також з'явилося трохи більше освітлення.

Енергетичній інфраструктурі України було завдано величезної шкоди, але якимось чином державі (яку багато українців раніше недооцінювали) вдається підтримувати життєдіяльність, незважаючи на постійні обстріли. Власне, це важливий промінь надії для людей, які, хоч і намагаються зануритися в своє звичне повсякденне життя, за останній рік мали обмаль приводів для радості. Промінь надії, що додатково мотивує продовжувати боротьбу, хоча люди прекрасно знають, що після 15 ракетних обстрілів енергетичної інфраструктури на них чекають 16-й і 17-й.

Символізм роковин великого вторгнення навряд чи має велике значення. Дуже ймовірно, що Росія розпочне нове масоване бомбардування. Зрештою, не має значення, коли це станеться – 24 чи 26 лютого – це однаково неминуче.

Прийняття реальності –одна з найскладніших задач, яку довелося вирішувати українцям за останні 365 днів

Прийняття реальності – одна з найскладніших задач, яку довелося вирішувати українцям за останні 365 днів. Що ж надавало їм сили? Перш за все – віра в свою армію. Навіть якщо і не всі сподівалися, що вона дійсно зможе дати настільки гідну відсіч Росії, як це було під час контрнаступу в районі Харкова або при звільненні такого важливого міста, як Херсон.

Впевненості додавала і фантастична робота деяких енергетичних компаній, і неймовірно надійна і часом неочікувана робота таких державних підприємств, як «Укрзалізниця» і «Укрпошта». Небезпідставно здобула позитивну репутацію і Національна поліція.

Однак, попри всі ці позитивні моменти, реальність залишається такою, що війна триватиме ще довго, дуже довго. Багатьом українцям довелося з болем розпрощатися з початковими ілюзіями про те, що вона може закінчитися за кілька тижнів чи місяців. Російський президент Владімір Путін прагне досягти принаймні частини своїх цілей за будь-яку ціну: за допомогою подальших хвиль мобілізації – відкритої, напіввідкритої чи прихованої, де-факто воєнної економіки, величезної мілітаризації власного суспільства і, як не дивно, все ще не називаючи війну «війною». Кінця і краю цьому не видно, адже російська сторона геть не зацікавлена в будь-яких серйозних переговорах.

В Україні кожен знає когось, хто загинув або отримав серйозне поранення у цій російській агресивній війні. Теоретичні «людські ресурси» в Росії більші, тож що довше триватиме ця війна, то більше українських чоловіків буде призвано до війська. Це зробить війну ще ближчою для кожної родини, хоча вона і так неймовірно близька. Власне, така ситуація має вплив і на психічне здоров'я: в Україні навряд чи знайдеться доросла людина, яка б не мала з цим проблем.

Як же так сталося, що в Україні все ж таки існує абсолютний, беззаперечний суспільний консенсус? А полягає він у наступному: необхідно продовжувати воювати, потрібно відкинути Росію від української території настільки далеко, наскільки це можливо. Україна в майбутньому має стати настільки сильною, щоб новий напад на сусідню країну здавався Росії ще менш привабливим.

Українці знають, чого варті переговори з Росією. А ще вони знають, що подальше відкладання розв'язання цього конфлікту є принципово безглуздим.

Західні, а надто німецькі, дебати про мирні переговори в період між 2015 і 2021 роками вже завершилися. Мінські угоди, підписані в лютому 2015-го, були дуже болючим компромісом для України, проте вже через три дні вони були порушені захопленням міста Дебальцеве Росією та проросійськими сепаратистами. У наступні роки Москва унеможливила виконання Києвом Мінських домовленостей шляхом масової видачі паспортів жителям Донецька і Луганська, а також шляхом постійної інтеграції так званих Донецької і Луганської народних республік у політичне та економічне життя Російської Федерації. Саме тому українці з власного досвіду знають, чого варті переговори з Росією. А ще вони знають, що подальше відкладання розв'язання цього конфлікту є принципово безглуздим.

Ба більше, кожен житель України знає з перших вуст, що було з людьми в окупації: чи в передмістях Києва, таких як Буча та Ірпінь, чи в районах Чернігова та Сум, або в Херсоні. Ці трагедії є особистими.

Кожен із нас відчуває на собі російські атаки на цивільну інфраструктуру. Українці бачать, як неточними старими ракетами Росія обстрілює великі міста, такі як Дніпро або Кременчук, влучає в торгові центри чи житлові будинки, можливо, ненавмисно, але добре усвідомлюючи, що щось подібне може статися. Українці знають, як

міг би виглядати «русскій мір» на їхній території, і рішуче відкидають його – зі світлом чи без. Їхня позиція не зміниться на другому році великого російського вторгнення. Як би складно не було прийняти реальність.

Денис Трубецькой
Київ

Денис Трубецькой (Denis Trubetskoy) народився в Севастополі, працює кореспондентом для німецькомовних ЗМІ в Києві. Він спеціалізується на суспільно-політичних темах, висвітлює події в Україні, Росії та на пострадянському просторі для Mitteldeutscher Rundfunk, Frankfurter Allgemeine Zeitung, n-tv.de, Zeit Online тощо.